

ברכת קיבוץ גלויות

”תקע בשופר גדול לחירותנו”
ישעיהו (כ”ז, יג):

וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפֵר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאָרֶץ אֲשׁוּר וְהִנְדָּחִים בְּאָרֶץ מִצְרַיִם
וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לָהּ בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלַם:

ברכת שופרות בראש השנה:

אֲתָה נִגְלִיתָ בְּעֵינֵי כְבוֹדְךָ. עַל עַם קְדוֹשׁ לְדַבֵּר עִמָּהֶם. מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁמַעְתָּם קוֹלְךָ.
וְנִגְלִיתָ עֲלֵיהֶם בְּעֶרְפְּלֵי טְהוֹרָה. וְגַם כָּל הַעוֹלָם כְּלוּ חָל מִלְּפָנֶיךָ. וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית
חֲרָדוּ מִפָּנֶיךָ. בְּהִגְלוֹתֶךָ מִלְּכַנּוֹ עַל הַר סִינַי. לְלַמֵּד לְעַמֶּךָ תוֹרָה וּמִצְוֹת. וּתְשַׁמְעֵם אֶת
הוֹד קוֹלְךָ. וְדַבְּרוֹת קְדוֹשׁ מִלְּהַבּוֹת אֵשׁ. בְּקוֹלוֹת וּבְרָקִים עֲלֵיהֶם נִגְלִיתָ. וּבְקוֹל שׁוֹפֵר
עֲלֵיהֶם הוֹפַעְתָּ.

ערכין (לב):

”רתניא: משגלו שבט ראובן ושבט גד וחצי שבט המנשה בטלו יובלות, שנאמר:
’וקראתם דרור בארץ לכל יושביה’ – בזמן שכל יושביה עליה ולא בזמן שגלו מקצתן”.

יחזקאל (ל”ז, טז ואילך):

(כא) וְקִבַּצְתִּי אֹתָם מִסְּבִיב, וְהִבֵּאתִי אֹתָם אֶל-אֲדָמָתָם. וְעָשִׂיתִי אֹתָם לְגוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ,
בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִלֶּךְ אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם, לְמֶלֶךְ; וְלֹא יִהְיֶה (יְהִי-) עוֹד לְשָׁנֵי גוֹיִם, וְלֹא יִחַצוּ
עוֹד לְשָׁתֵי מַמְלָכוֹת עוֹד.

(כב) וְעַבְדֵי דוֹד מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם וְרוּעֵה אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם וּבְמִשְׁפַּטֵּי יִלְכוּ וְחֻקְתִּי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ
אֹתָם:

(כג) וַיָּשׁוּבוּ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדֵי לְיַעֲקֹב אֲשֶׁר יָשׁוּבוּ בָּהּ אֲבוֹתֵיכֶם וַיָּשׁוּבוּ עֲלֵיהֶם
הַמָּה וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד עוֹלָם וְדוֹד עַבְדֵי נָשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם:

(כד) וְהָיָה מִשְׁכְּנֵי עֲלֵיהֶם וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהָמָה יִהְיֶה לִי לְעָם:

(כה) וַיְדַעוּ הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי ה' מִקְדָּשׁ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּהִיּוֹת מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכְכֶם לְעוֹלָם:

”ושא נס לקבץ גלויותנו”:

גם חלק זה מבוסס על נבואת ישעיהו (י”א, יב):

וְנָשָׂא נֶס לְגוֹיִם וְאָסַף נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל וּנְפִצוֹת יְהוּדָה יִקְבֹּץ מֵאַרְבַּע כְּנַפּוֹת הָאָרֶץ:

אבודרהם (סדר שחרית של חול, שמונה עשרה):

ששה ראשונות באדם עצמו...

ואחר ששאל ששה בצרכי היחיד חוזר לשאול בצרכי הרבים...

תענית ח:

אמר רבי יוחנן: גדול יום הנשמים כיום קבוץ גלויות, שנאמר שובה ה' את שביתנו כאפיקים בנגב, ואין אפיקים אלא מטר, שנאמר ויראו אפיקי ים.

מאמרי הראי"ה "שופרות":

מחו לאמיתו של דבר שופר של גאולה? בשם "שופר של משיח" אנו מתכוונים להתעוררות ולדחיפה הגורמת לתחיתו ולגאולתו של עם ישראל. התעוררות זו היא התקיעה המקבצת את האובדים והנדחים והמביאתם להר הקודש בירושלים. היה היתה בישראל בזמנים שונים וישנה גם כיום בחלקים וביחידים מישראל התעוררות ורצון שמקורם בקדושה באמונה החזקה בה' ובתורה, בקדושת ישראל ותעודתו, וברצון לקיים את רצון ה' שהיא גאולת ישראל השלמה. זהו השופר הגדול והמעולה, רצון עם להגאל מתוך הרצון הנעלה למלא את תעודתו הגדולה שאינה נתנת להתמלא בהיותו גולה ועלוב.

ויש שהרצון הקדוש נחלש, אין ההתלהבות הגדולה לרעיונות עליונים שבקדושה. אבל נשאר לפחות הטבע האנושי הבריא, שגם הוא מקורו בקדושה. וטבע אנושי בריא זה מחולל רצון טבעי פשוט באומה להקים את שלטונה בארצה, לקום ולהשתחרר, לחיות חיי חופש פשוטים ככל העמים. רצון טבעי זה מתוך הרגשה לאומית טבעית, זהו השופר הבינוני הרגיל, המצוי בכל מקום. אף הוא שופר כשר, אעפ"י שמצוה בראשון יותר מאשר בו. "בדיעבד כל השופרות כשרים".

אולם יש גם דרגה שלישית בשופר של משיח ואף היא מקבילה לשופר של ראש השנה: שופר קטן, פסול, שתוקעים בו בהכרח, אם אין שופר כשר בנמצא. אם אפסה התלהבות הקודש ורצון הגאולה הנעלה הנובע ממנה, ואם גם הרגשה אנושית לאומית וטבעית ורצון של חיי לאום בכבוד גם הם אפסו, אם אי אפשר לתקוע בשופר כשר לגאולה באים אויבי ישראל ותוקעים באזנינו לגאולה. הם מכריחים אותנו לשמוע קול שופר, הם מתריעים ומרעישים באזנינו ואינם נותנים לנו מנוח בגולה. שופר של חיה טמאה נהפך לשופרו של משיח. עמלק, פיטלורה, היטלר, וכי, מעוררים לגאולה. ומי שלא שמע קול השופר הראשון, ואף לקול השופר השני הרגיל לא רצה לשמוע כי אזניו נאטמו הוא ישמע לקול השופר הטמא, הפסול, בעל כרחו ישמע. ואף הוא יוצא ידי חובה, גם לאומית זו של השוט, של "צרת היהודים", גם בה יש מן הגאולה. אולם, על שופר זה אין לברך (משנה ברכות י', ד): "כל שהוא מין קללה אין מברכין עליו".

אנו מתפללים, שלא יביאנו הקב"ה עוד לידי שמיעת השופר הפסול והטמא בעל כרחנו. ואף לשופר הפשוט, הבינוני, החילוני כמעט, אין אנו מתגעגעים ביותר. אנו תפלה "בשופר גדול לחירותנו", שופר שבא מתוך עומק קדושתה של נשמת ישראל, מתוך קדש קדשינו, ואז תהא הגאולה שלמה.